

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Olomouc 2018

Petra Doležalová

UNIVERITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FAKULTA TĚLESNÉ KULTURY

TERORISMUS A JEHO SOUČASNÉ HROZBY PRO
SPOLEČNOST

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: Petra Doležalová
tělesná výchova - ochrana obyvatelstva
Vedoucí práce: Ing. Zdeněk Melichařík
Olomouc 2018

Jméno a příjmení autora: Petra Doležalová

Název bakalářské práce: Terorismus a jeho současné hrozby pro společnost

Pracoviště: Katedra aplikovaných pohybových aktivit

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zdeněk Melichařík

Rok obhajoby bakalářské práce: 2018

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá terorismem a jeho současnými hrozbami pro společnost. Veškeré zdroje, které byly použity, jsou čerpány jak z literárních, tak internetových zdrojů. Práce poukazuje na samotný pojem terorismus, jeho financování a typy terorismu. Zachycuje nejdůležitější momenty z historie od počátků, po jeho současnost. Zaměřuje se jak na klasický terorismus, tak na nové současné hrozby terorismu. Mezi současné hrozby patří sebevražedné atentáty a používání dopravních prostředků k zabíjení lidí. Cílem bakalářské práce bylo poukázat na různé formy a metody teroristických útoků, které se odehrávají v celém světě. Popisují zde také, jak bychom se měli zachovat při teroristických útocích, abychom přežili, či utrpěli co nejmenší zranění. Část bakalářské práce se zaměřuje na terorismus v České republice. Jedním z nezbytných předpokladů práce je závěr, kde je veškeré shrnutí získaných poznatků.

Klíčová slova: Terorismus, historie, financování, typy, formy a metody, přežití, Česká republika.

Souhlasím s půjčováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

Author 's first name and Suriname: Petra Doležalová

Title of the bachelor thesis: Terrorism and its current danger to our society

Department: Department of adapted physical activities

Supervisor: Ing. Zdeněk Melichařík

The year of presentation: 2018

Abstract: The bachelor thesis deals with terrorism and its current threats for the society. All the resources that were used are from internet resources or were found in appropriate literature. My thesis refers to the concept of terrorism, its financing and the types of terrorism. It captures the most important moments of the history from the beginning till the present. It focuses on the classical terrorism but also on the new current threats of terrorism. Among the current threats belong suicide bombings and the use of public transport for killing the people. The aim of my thesis was to point out the various forms and methods of terrorist attacks that are taking place in the world. I described also how we should behave during terrorist attacks, in order to survive, or have suffered just a small injury. Part of the bachelor thesis focuses on terrorism in the Czech Republic. One of the necessary assumptions of the work is the conclusion, where is all the summary of the acquired knowledge.

Keywords: Terrorism, history, financing, types, forms and methods, survival, Czech Republic.

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Terorismus a jeho současné hrozby pro společnost“ vypracovala samostatně s využitím pramenů uvedených v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 4. dubna 2018

.....

Děkuji Ing. Melichaříkovi za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování bakalářské práci.

Obsah

ÚVOD.....	9
1 CÍL PRÁCE.....	11
2 PŘEHLED POZNATKŮ.....	12
2.1 Terorismus.....	12
2.1.1 Pojem terorismus	12
2.1.2 Historie terorismu	13
2.1.2.1 Raný terorismus	14
2.1.2.2 Terorismus v 19. a na počátku 20. století	14
2.1.2.3 Terorismus 60. a 70. let 20. století	15
2.1.2.4 Současný terorismus	16
2.2 Financování terorismu.....	17
2.2.1 Libye a financování terorismu	18
2.2.2 Irák a financování terorismu	19
2.3 Typy terorismu	20
2.3.1 Politický terorismus	20
2.3.2 Pravicový terorismus a extremismus	21
2.3.3 Nacionalistický terorismus	22
2.3.4 Levicový terorismus	22
2.3.5 Náboženský terorismus.....	23
2.3.6 Další ostatní typy terorismu.....	23
2.4 Formy a metody současného terorismu.....	24
2.4.1 Klasický terorismus	25
2.4.1.1 Ohrožení výbušnými látkami	25
2.4.1.2 Podezřelé předměty	26
2.4.1.3 Podezřelé poštovní zásilky	26
2.4.1.4 Nástražné výbušné systémy-bomby	27
2.4.1.5 Výbuch v objektu nebo jeho okolí	28
2.4.1.6 Únosy letadel a únosy lidí	29
2.4.2 Kybernetický terorismus.....	29
2.4.3 Sebevražedný terorismus	30
2.4.4 Biologický a chemický terorismus	31
2.4.5 Nové hrozby terorismu	32

3	JAK PŘEŽÍT TERORISMUS	35
4	TERORISMUS V ČESKÉ REPUBLICE.....	37
4.1	Protiteroristická politika v České republice	37
4.2	Instituce a aktéři protiteroristické politiky v České republice	39
4.3	Možnosti terorismus v České republice	40
4.4	Výsledky protiteroristické politiky v České republice.....	41
	ZÁVĚRY	42
	SOUHR.....	44
	SUMMARY	45
	REFERENČNÍ SEZNAM	46

ÚVOD

Terorismus a jeho současné hrozby, které ovlivňují celou společnost na zemi. To je téma mojí bakalářské práce. Samotný pojem terorismus má několik mnoho definic. Ať už je tato definice pozitivní či negativní, autoři se vždy shodují v tom, že terorismus nahání strach a má vzbudit v lidech paniku a nebezpečí. Terorismus není novodobým fenoménem, kdybychom zapátrali do minulosti, tak bychom tam našli základní kořeny tohoto pojmu. Bohužel se terorismus drží až do 21. století a bude pokračovat i do budoucnosti. Hrozba z tak obávaného terorismu se zvýšila v roce 2001 po sériovém útoku na Světové obchodní centrum v New Yorku a na Pentagon. Bezpečnost všech států se zesílila, přibýly další bezpečnostní opatření a zákony, které slouží k boji proti terorismu. Mnoho z nás si neuvědomuje, jak je tento fenomén nebezpečný. Může se prakticky objevit kdykoliv a kdekoliv. Jeho síla je zničující, která dokáže pohltnout celé lidstvo, pokud by například byly použity biologické či chemické zbraně.

Terorismus se neustále vyvíjí a mění. Mění se podmínky jsou zapříčiněné dnešní rozvíjející se dobou. Kdy nám přibývají nové technologické vynálezy, výroba nových léků i virů. To vše může být použito v moderním terorismu a napáchat velkou zkázu lidstva. Boj proti tomuto jevu je na mezinárodní úrovni. Většina států, které bojují proti terorismu, vybudovala dohody a smlouvy, které mají zabránit šíření tohoto jevu. Zda se jim to daří, na to je těžké odpovědět. Terorismus tu byl a bude, jen tak nezmizí. Bojující státy sice dokážou vyhladit místa teroristů, například samozvaný islámský stát. Ale nepočítají s tím, že si teroristé najdou další místa a začnou od začátku.

Téma mé bakalářské práce jsem si vybrala z důvodu zájmu o tento jev. Svými účinky je velmi nebezpečný, a právě proto mě tento pojem fascinoval, že jsem se musela o něm dozvědět více. Už, když jsem byla dítě, vnímala jsem z médií strašné činy terorismu a zůstalo mi to i do dospělosti. Jakmile se nějaký teroristický útok odehraje, hned si vyhledám na internetu podrobnosti a zajímám se o to více.

První část bakalářské práce má za úkol nastínit cíle práce. Druhá kapitola bakalářské práce seznamuje čtenáře se samotným pojmem terorismus, jeho historie od počátku po moderní dobu. Charakterizuje možnosti financování terorismu. Financování dvou nejdůležitějších států v historii terorismu. Tato část má za cíl rozdělit typy terorismu. Mezi ně patří například pravicový a levicový terorismus a další. Nejdůležitější části této kapitoly jsou formy a metody, které může terorista využívat. Tato kapitole nese základ práce, opírá se o důležitá fakta, která byla čerpána z odborné

literatury. Třetí část se zabývá teorií, jak by měl člověk přežít terorismus. Klade si za cíl seznámit čtenáře s metodami, které jsou využitelné při napadení teroristickým útokem. Poslední část je věnována Terorismu v České republice, protiteroristické politice a možnosti útoky na našem území.

1 CÍL PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce je popsat samotný pojem terorismus se zaměřením na hrozby, které ovlivňují celou společnost. Za hlavní cíl mé bakalářské práce spatřuji popsání publikovaných forem a metod terorismu, které se odehrávají, jak v České republice, tak v zahraničí. Dílčími cíli jsou pak, zachycení nejdůležitějších momentů z historie až po současnost. Nedílnou součástí mé práce je naznačit, jak bychom se měli chovat při teroristickém útoku. Posledním dílčím cílem práce je nastínění terorismu v České republice a boj proti terorismu za pomoci protiteroristické politiky. Cílem mé práce nebylo vynalézt něco nového, protože o tomto fenoménu je nespočet mnoho materiálu a teorií, ale šlo mi o to upozornit na jednotlivé druhy terorismu, aby se i obyčejní lidé proti tomuto fenoménu mohli bránit.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Terorismus

Terorismus v dnešní době tedy ve 21. století je spojován s formou násilí. Tato forma má vzbudit v lidech strach a paniku. Je to velice obtížný jev, který ovlivňuje naši společnost už od dávných let. V současnosti se terorismus šíří, jako nějaká epidemie, která pohlcuje především Evropu. Na samotný pojem terorismus existuje nespočet mnoho definic, které se ve svém výsledku mohou lišit. Terorismus nemá nahánět jen strach a pocit nebezpečí, ale je orientován také na politické cíle. Útočí na politické představitele, vyvíjí nátlak, aby například změnili svůj vládní přístup.

2.1.1 Pojem terorismus

Pojem terorismus pochází z latinského slova *terrere*, což v českém překladu znamená strašný, hrozný. Terorismus má tedy navodit pocit strachu, hrůzy neboli vyděsit, postrašit.

Význam pojmu terorismus je mezi lidmi velice známý. Neexistuje, ale definicí, na které by se shodlo více osob. Dohody o spolupráci proti terorismu mezi státy, nemohou vzniknout, protože státy nevědí, jaké akce, osoby nebo organizace, začlenit pod pojem teroristické (Corte Ibáñez, 2009).

Na jedné straně tady máme zástupce muslimských zemí, kteří jsou součástí organizace islámské konference. Tito zástupci nesouhlasí se všeobecnou definicí terorismu. Snaží se vyvrátit teorii, že terorista není ten, kdo používá násilí na jejich území ve smyslu svobodném sebeurčení národů, nebo když vynakládá odpor proti zahraničním okupačním silám (Corte Ibáñez, 2009).

A na druhé straně jsou tu obyčejní lidé, občané různých států, kteří chápou pojem terorismus, jako formu násilí. Mají strach z toho to nejvíce obávaného fenoménu.

Samotný pojem terorismus má několik odlišných názorů. Například Makariusová (2013) napsala že, „Terorismus je úmyslné, POLITICKY motivované použití násilí proti civilním cílům (i vojenským), jehož se dopustí NESTÁTŇÍ (nebo utajovaní) aktéři pravidla s cílem ovlivnit mínění veřejnosti“ (s. 16).

Corte Ibáñez (2009, s. 19) ve své knize logika terorismu, definoval terorismus, že je „jinými slovy druhem politického násilí, které často zaměňujeme za jiné formy, především za válku guerill nebo válku konvenční“.

Slovo guerill, guerilla, také přezdívané, jako válka partyzánů. Tento pojem vznikl na začátku 19. století a byl spojován s rurální guerillou. Své počátky píše na Pyrenejském poloostrově, kdy domácí obyvatelé reagovali na libovůli napoleonských okupačních vojsk. Svými činy přispěli ve 20 století k nastolení národního osvobození, toto hnutí nadále šířili po celém světě. Využívali především strategii nečekaného boje, tyto boje vedli ozbrojení lidé, kteří patřili do takzvané domobrany a jejich útoky byly zaměřené na vojska okupačních jednotek (Souleimanov a kol., 2006).

Definice na pojem terorismus je mnoho, avšak již ze zmiňovaných výrazů je známo, že soudobý terorismus je zaměřen na psychologický dopad člověka na jeho psychiku. Zastrážit a usmrtit to je cílem teroristů.

2.1.2 Historie terorismu

Historie terorismu je psaná už od počátku lidstva. Dříve se objevoval jen v menších formách, a nebyl, tak známý jako dnes, protože informační zdroje k šíření terorismu byly omezeny. V dnešní době, kdy má každý internet je terorismus velmi populární a rozšířený po celé zemi. Jakmile se stane nějaký teroristický útok, každý o něm hned ví. Na jednu stranu to vidím, jako pozitivum, že je o všem hned znát, ale na druhou stranu o to teroristům právě jde. Snaží se prostřednictvím médií rozšířit strach a paniku po celém světě.

V této kapitole se zaměřím na historii terorismu od počátku až po současnost. Podle Brzybohatého (1999) bychom měli k terorismu přistupovat bez emocí a předsudků. Říká, pokud chceme znát opravdové příčiny jeho vzniku a jeho rozšíření musíme tento pojem hodnotit v souvislosti s celou společností. Podle něj se formy terorismu liší v závislosti na období a na odlišných regionech. Protože každý region má jiné tradice, vztahy a podmínky. Shoduje se, ale v názoru, že podstata terorismu je vždy stejná. Má navodit pocit strachu a úzkost z násilí. Hovoří také o tom, že se terorismus rozšiřuje nebo klesá v závislosti na dané společnosti. Tím, že ve světě roste tlak na ekonomiku, politiku a společnost, tak nám narůstá i počet teroristických útoků.

Teroristické akce mohou na druhou stránku také klesat, pokud stoupne společenská stabilita.

2.1.2.1 Raný terorismus

Raný terorismus je známý především svými náboženskými motivy a použitím zaostalých ne moc vyspělých zbraní. První, kdo se zapsal do dějin terorismu, byla židovská nábožensko-politická skupina zealotů-sikariů. Tato skupina působila pod pojmem terorismus pouze pár desítek let. Zealotové-sikariové vraždili svými dýkami Římany, kteří okupovali část Blízkého východu. Vraždy byly prováděny za přítomnosti veřejnosti a jejich metody byly velmi kruté. Často jsou tyto metody připisované k dnešnímu terorismu. Kdy současní teroristé jsou ovlivněni náboženským fanatismem. Další skupiny, které se daly do popředí po nábožensko-politické skupině zealotů-sikariů byli thugové. Thugové patřili do indické hinduistické sekty, která započala svoji činnost od 7. do poloviny 19. století. Mezi jejich oběti patřily především cizinci a cestovatelé. Tyto oběti poté násilně škrtili a těla zesnulých vydávali na oltář hinduistické bohyni. Byla to bohyně rozkladu a zkázy a jmenovala se Kali. Thugové své působení ukončili již v 90. letech 19. století. Tato sekta se v moderní době stala inspirací pro natočení nespočet mnoho filmů nebo napsání knih. Další významnou skupinou v raném terorismu byli asasíni, hlásili se k větvi šíitského islámu. Jmenovali se podle moderního názvu hašišjin nebo hašašin. Tento moderní název byl spjat s konzumací drog. Asasíni užívali drogy před samotným výkonem, a proto tedy název hašišjin nebo hašašin. Zbraň, kterou používali, byla stejná jako u thugů. Tedy dýka. Akce Asasínů byly zaměřené na světské a náboženské cíle a jejich činnost byla později ukončena stejně jako u thugů (Souleimanov a kol., 2006). Charakteristiku dnešního terorismu můžeme připisovat právě asasínům a thugům. Kdy obě skupiny, byly nábožensky posedlé a věřili v jednu víru, jako dnešní teroristé. Poslední významnou událostí v tomto období byla velká francouzská revoluce za jakobínské diktatury, která razantně ovlivnila vývoj terorismu.

2.1.2.2 Terorismus v 19. a na počátku 20. století

Po skončení velké francouzské revoluce, pojem terorismus upadl. Najednou nebyl vázán na žádný nový režim ani na novou akci. Až na konci 19. století se do popředí

dostávali takzvané sekulární skupiny, které vykonávali teroristické útoky na základě francouzské revoluci (Souleimanov a kol., 2006).

V roce 1890 se do popředí dostala vlna anarchismu, a to především ve Francii, Itálii, Španělsku a Spojených státech. V těchto zemích se teroristickým útokům dostalo velké publicitidy i na tehdejší zastaralé podmínky. Terorismus vykonávali především jednotlivci, kteří pracovali samostatně a nebyli součástí žádné velké taktiky (Brzybohatý, 1999).

Brzybohatý (1999, s. 19) říká „přesto, že různé formy terorismu měly různé cíle a různé politické souvislosti, jejich původ byl obdobný. Souvisel s rostoucím sociálním a nacionálním napětím na straně jedné a zneužíval rostoucí demokratizaci společnosti na straně druhé“.

Nové rozdělení světa a lidstva nastalo za průmyslové revoluce, která se konala v 18. a 19. století. V tomto období vznikly významné teroristické atentáty. Například atentát v Sarajevu, který byl spáchán na arcivévodu Františka Ferdinanda. Tento útok měl za následek rozpoutání 1. světové války. V tomto období bylo více teroristických útoků, uvedla jsem jeden z těch nejdůležitějších v první polovině 19. století (Brzybohatý, 1999).

2.1.2.3 Terorismus 60. a 70. let 20. století

Typickými znaky v tomto období byly vraždy, únosy letadel, přepadávání vlaků letišť a spousta dalších činů. Teroristé začali využívat zbraně hromadného ničení, hledali si velká prostranná místa, kde bylo mnoho lidí, aby mohli páchat zlo. Teroristé patřili k různým mezinárodním organizacím a byli ochotni obětovat svůj život ve prospěch svého boha, ve kterého věřili.

Typickým projevem v druhé polovině 60. let 20. století v západní Evropě byl revoluční směr. Při kterém vnikaly různé skupiny s odlišnými názory. Vznikaly extremistické, radikální a další skupiny. Studenti si vytvořili svoje vlastní hnutí hippies ve Spojených státech amerických. Mezi nejznámější skupinu můžeme pokládat italskou Rudou armádu a Frakci rudé armády ze Spolkové republiky Německa. Tyto obě organizace ovlivnily bezpečnost, které se postupně učila, jak s takovou nebezpečnou skupinou zacházet (Makariusová, 2013).

Italské Rudé armády měli své sídlo a působení v Itálii od svého místa působení se nevzdalovali a ze stejného místa sledovali politické změny. Zánik italské Rudé armády datujeme ke konci 80. let, kdy za pomoci ozbrojených složek byla tato skupiny zlikvidovaná (Makariusová, 2013).

Rudá armáda Německa měla jinou strukturu v plánování než italská Rudá armáda. Německo pracovalo a plánovalo společně. Je známo, že první členové německé Rudé armády pracovali společně s palestinskými radikály a procházeli i stejným výcvikem. Konec této skupiny je datován v roce 1998 (Makariusová, 2013)

2.1.2.4 Současný terorismus

Současný terorismus patří do doby dnešní tedy do 21. století. Je to etapa plná nebezpečí, které číhá na každém rohu. Je známo, že nebezpečí z jaderného a globálního terorismu ustoupilo. Ale na druhou stranu vzrostly nové společenské hrozby, jako jsou například migrace přistěhovalců z válečných zemí nebo nové metody teroristických útoků.

Po několika letech se vyvinuly nové formy rizik. Ty starší metody začali aktéři používat nové technologie, zneužívali zbraně hromadného ničení a začali se zabývat chemickými a biologickými zbraněmi. Do popředí se dostává i informační komunikační síť, kterou napadají internetoví piráti. Teroristé si většinou vybírají obyčejné lidi, členy integrovaného záchranného systému, ale také politiky a hlavy států (Mika, 2003).

Současní teroristé jezdí až za své hranice, aby mohli páchat zlo. Mezi jejich oběti patří bezbranní občané, zejména cizinci, které násilně zavraždí. Jejich cílem je zabít, co nejvíce lidí, způsobit škody na majetku a zajistit ekonomickou ztrátu. Teroristé pracují v organizovaných skupinách, které jsou nábožensky zainteresované. Mají víru k islámu. Mezi nejznámější teroristický útok v dějinách současného terorismu patří atentát na Světové obchodní centrum a na budovu Pentagonu ze dne 11. září 2001. Kdy při tomto činu zemřelo 3047 občanů a zapsal se tak do dějin terorismu.

V moderní době můžeme mluvit o terorismu globálním. Globální název dostal terorismus z toho důvodu, že radikální skupiny uskutečňovaly své činy v místech, které nelze přesně určit. Tím pádem se terorismus rozšířil do celého světa a jakýkoliv odhad, místa uskutečnění trestného činu je nemožné. Mezi členy radikálních skupin patří džihádisté s islamisté. Jejich motivy a cíle jsou velmi kruté, zaměřené proti prozápadní

politice. Dnešní globální terorismus věří v myšlenky globálního džihádu, který je zaměřen na ideologická stanoviska a vychází z konfliktu, který se odehrál ve 20. století. Jednalo se o sovětsko-afghánský konflikt. Mezi teroristické hnutí současné doby patří hnutí al-Káida a islámští teroristé (Makariusová, 2013).

Éra současného terorismu je a bude dlouhá. Nikdo neví, co bude a nebude zítra. Terorismus je nepředvídatelný a nýbrž velice nebezpečný. Proto je velice důležité důkladně proškolit bezpečnostní složky, aby se zamezilo takto krutým dopadům. Budoucnost terorismu je otevřená a je jen na nás, jak si to zařídíme.

2.2 Financování terorismu

Teroristé pro svoje aktivity potřebují finanční zdroje. Pomocí peněžních zdrojů nakupují mnoho nebezpečných zbraní, munic, výbušnin, které využívají k zabíjení lidí. Peníze využívají také k výcviku svých lidí. Kdy pomocí výcviku vznikají teroristické armády. Financování má více forem. Například peníze, můžou být získávány díky různým podvodům, pašováním drog, vydíráním, únosy lidí.

Rozsah finančních zdrojů je různý, závisí na organizaci na její velikosti a na tom, jaké má daná organizace cíle. Nejdůležitější potřebou pro teroristy jsou tedy peníze, které získávají dvěma způsoby. Za prvé svojí prací nebo finanční obnos získávají od různých darovacích organizací. Mezi dárce patří také některé státy (Filipec, 2017).

Filipec ve své knize fenomén terorismu: česká perspektiva (2017) rozdělil financování terorismu na tři typy:

- Jednorázové financování
- Systematické financování
- Ekonomické financování

Jednorázové financování můžeme také označit, jako dotace peněz pro určité akce nebo skupiny akcí. Tyto činnosti na sebe navzájem navazují. Finance využívají především méně početné skupiny nebo jednotlivci. Útoky vykonávají z pomsty a jsou zaměřené na jeden cíl. Můžeme uvést například sebevražedný útok, při kterém agresor umírá (Filipec, 2017).

Druhým typem máme systematické financování, které je zaměřené na skupiny ne na jednotlivce. Peníze slouží ke správnému chodu organizace nebo jsou používány

pro teroristické akce, či jiné aktivity. Do systematického financování řadíme krádeže, pašování zbraní, obchod s bílým masem nebo drogami (Filipec, 2017).

Poslední formou máme ekonomické financování. Je orientované na velké organizace. Tyto organizace spravují rozsáhlejší území a místní zdroje. Ekonomika je zaměřena na financování státu. Vybírají se zde daně, těží se nerostné suroviny, obchoduje se s drogami (Filipec, 2017).

Vojensky vyspělé státy často dotují teroristické skupiny. Dělají to nenápadně, aby si toho nikdo nevšiml. Zahrávají si, tak, ale s velkými problémy, které mohou mít špatný dopad na jejich ekonomiku, politiku, a hlavně na lidstvo. Uvedla bych příklad, kdy 11. září 2001 byl spáchán teroristický útok na Spojené státy americké. Na útoku se tenkrát podílela organizace zvaná al-Káida. Světem kolují domněnky, že si tento útok Amerika způsobila sama. Právě proto, že spolupracovala s teroristy.

2.2.1 Libye a financování terorismu

Hlavní představitel Libye v letech 1973 byl Muammar Kaddáfí. Kaddáfí byl odpůrcem západního imperialismu a hlásil se k arabskému nacionalismu. Ostražitější začal být po americkém leteckém útoku, který byl směřován právě na něj. Američané, tak chtěli oplatit bombový útok na diskotéku v Berlíně, kde se scházeli američtí vojáci. Kaddáfí se postupně zaměřil na skupiny, které pro něj byly výhodné, a financoval organizace, které měli skutečný záměr. Trápit nepřítel (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

Libyjské financování se rozdělovalo do několika forem. Peníze darovala například skupině palestinských separatistů As-Saiká a arabskému náboženství džihád, které patřilo pod Islám. Uvedu příklad, kdy za vysvobození Palestiny v letech 1990 obdržela Lidová fronta od Libye přibližně jeden milion dolarů. Tyto peníze využili k výcviku svých lidí a k obstarání zbraní. Další obdarovanou stranou v letech 1987-1991 byla strana Nové lidové armády, která byla komunistická a patřila pod Filipíny. Dostala okolo sedmi milionů dolarů. V roce 1982 založila Libye Protiimperialistické středisko, které mělo pomáhat revolucionářům. Zabezpečovalo teroristům finance, zbraně a výcvik. Středisko bylo zaměřené na odlehlé státy, do kterých patřily i státy Evropy (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

Podle Encyklopedie světový terorismus (2001) mělo libyjské financování terorismu v 80 letech tři formy:

- Financování akcí zaměřené proti nepřátelským zemím: Velká Británie, Francie a Spojené státy americké.
- Financování radikálních palestinských organizací
- Podpora politických disidentů ve světě

2.2.2 Irák a financování terorismu

V roce 1979 se hlavou Iráku stal Saddám Husajn. Používal drastické metody násilí proti zahraničním státům, ale i proti domácím povstalcům. Irák byl označován za vlády Saddáma Husajna, jako utlačovaný stát, zaměřený na posilování vojenských složek. V 80. letech se Irák pokoušel o zlepšení vztahu mezi Spojenými státy a státy arabskými, kteří měli liberální zaměření v Perském zálivu. Později v roce 1982, byl však Irák vyřazen ze seznamu amerického ministerstva zahraničních věcí. A to z důvodu, že Irák už nepatřil do seznamu států, které byly zapojeny do terorismu a neposkytovaly, tak finanční podporu útočnickům. I přes to Irák nadále šířil terorismus a podporoval ho. Například v roce 1987 Irák podpořil radikální palestinské skupiny, když jim poskytl útočiště. Irák ohrožoval především země, které se během války podílely na mezinárodní koalici v Perském zálivu. A to zejména financováním teroristických operací v těchto zemích. Jejich vyhrožování se, ale nenaplnilo a žádná teroristická vlna, podporována Irákem se nekonala (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

Z mého pohledu bych chtěla dodat, že financování terorismu je velice rozsáhlé. Jeho počátky jsou datované už od dob válek. Teroristé by nemohli bez peněžní podpory fungovat. V dnešní době, plné korupce, úplatkářství, vydírání jsou na prvním místě finance. Teroristické organizace, které podporují jednotlivé teroristy, zacházejí s větším obnosem peněz. I malá částka stačí jednomu útočnickovi, aby vyvolal velkou paniku. Peníze, jak jsem již zmiňovala, jsou směřované na výrobu zbraní, munic, ale také na výcvik teroristů. Bohužel současná doba nám ukazuje, jak snadné je teroristický útok spáchat. Jednotlivé státy, by se měli zaměřit na bankovní účty teroristů. Aby, tak zmenšili riziko případného útoku. Jenže to by se určité státy nesměly podílet na financování terorismu. Státní instituce podporují terorismus za jedním určitým cílem.

Snaží se uškodit vyspělejší, ekonomicky pokročilým státům. Útočí, na jejich politiku, ekonomiku a porušují při tom zákony.

Financování terorismu je tedy velice složitý pojem. Pokud bychom, chtěli dojít ke změně. Musela by existovat určitá pravidla, která by každý stát dodržoval. Bohužel je to boj na dlouhou trať. A v brzké budoucí době se tento problém nevyřeší. Naopak přibudou další nebezpečnější problémy. Například migranti z válčících zemí, kteří putují do Evropy, se stávají velkou hrozbou pro obyčejné lidi. Dle mého soudu přistěhovalci ohrožují společnost na životě, způsobují paniku ve městech. Obecně lze říci, že imigranti nepřinášejí nic dobrého. A důkazem je vzestup kriminality například v německých městech. Kde znásilňování žen není ojedinělým jevem a konají se zde také různé demonstrace proti integraci nových přistěhovalců.

2.3 Typy terorismu

Jak už jsem zmiňovala v některých kapitolách, tak terorismus je velice rozsáhlý pojem, který se rozvíjí s dobou. Má, ale více podob, které jsou rozděleny na různé typy, podle motivace a cílů teroristů. Takže záleží na tom, jaké má daná skupina zaměření, co je jejich cílem a čeho chtějí dosáhnout. Cíle můžou být odlišné u samostatných organizací. Například jednotlivé typy terorismu můžeme dělit podle ekonomiky, politiky, kultury, náboženství, ale také podle vyspělosti společnosti.

Každý autor rozděluje terorismus jinak. Jeden se zaměřuje na státní terorismus, druhý inklinuje k náboženskému terorismu. Pro každého autora je specifické něco jiného. Já se zaměřím více na politický, pravicový, nacionalistický, levicový, náboženský terorismus a na další ostatní typy.

2.3.1 Politický terorismus

Politický terorismus je zaměřen na politiku nebo na ideologii. Ideologie terorismu se dále rozděluje na pravicový a levicový terorismus. Pravicový teror se hlásí k nacistickému a fašistickému hnutí. Patří do něj také nacionálněseparatistický terorismus, který můžeme chápat, jako součást pravicového terorismu nebo jako samostatné hnutí. Levicový terorismus se vyznačuje svými komunistickými

a anarchistickými činy. Radíme do něj také revoluční terorismus, který je orientován na komunistickou ideologii (Filipec, 2017).

2.3.2 Pravicový terorismus a extremismus

Již zmiňovaný pravicový terorismus je příznivcem fašismu a nacismu. Členové tohoto terorismu se shromažďují ve skupinách a působí proti rasovým nebo národnostním menšinám. Teroristické útoky, které vedou, málokdy sahají za hranice jejich státu. Útoky se odehrávají v jejich „domácím“ prostředí a jsou zaměřené na společenství přistěhovalců (Filipec, 2017).

Pravice teroristů se s postupem času mění, může se měnit, ale také z důvodu změn ve státě. Členové, kteří zastávají rasismus nebo se přiklánějí k pravicovým idejím, nemusí být spojovány s politickými organizacemi. Můžeme, ale s jistotou tvrdit, že pravicový extremismus je nadřazení jedné skupiny nad ostatními lidmi. Pro pravicové teroristy je důležitý vůdce, který bude silný a bude mít autoritu. Skupiny útočníků cítí nenávist vůči socialismu a komunismu (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

Rasismus, antisemitismus a nesnášenlivost vůči národnostním menšinám patří do bojového nacionalismu. Skupiny lidí s takovým typem nenávisti, vidí ve slově násilí moc, která je očištná a tvořivá. Jedno společenství vyznává odkaz z minulosti, které je zaměřené na německý nacismus a italský fašismus. Druhé naopak, nechce být nijak spojován z minulostí (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

Pravicový extremismus je tedy velice složité definovat. Jeho činy jsou spojovány s minulostí za dob válek. Kdy německý kancléř Adolf Hitler propagoval nacismus, který byl směřován proti židům. Lidé si zvolili svého vůdce, který měl autoritu a moc. Vláda Adolfa Hitlera byla krutá a naháněla strach. Pokoušel se i o vydírání okolních zemí, hrozil jim válkou za nesplněné požadavky. A proto se v letech 1939 zrodila druhá světová válka. Tyto historiky z dob německého nacismu, známe jen z knížek a učebnic. Někteří lidé si těmito hrůznými léty prošli, a pokud žijí, tak mají o čem vyprávět. V současné éře dvacátého století se nacistické znaky neobjevují, tedy ne v tak velké formě, jako dříve. Například rasismus, přistěhovalci nebo židé patří do dnešního nacismu.

2.3.3 Nacionalistický terorismus

Nacionalismus je relativně nový pojem, který se, ale již v minulosti podílel na vzniku první a druhé světové války a měl významný vliv na založení známých teroristických organizací. Jeho moc zesílila v 19. století, kdy si lidé uvědomovali svoje občanství vzhledem k určité společnosti. Obyvatelstvo si vytvářelo nové zákony a nezávisle si volili svého představitele. V polovině 19. století se nacionalismus rozšířil do Polska, Řecka, Maďarska. Politicky zaměřené, nacionalistické skupiny začali působit v Německu, Rakousku a v Británii. Cílem teroristů bylo sesadit vládnoucí představitele, a to za pomoci paniky, kterou vyvolávali, nebo strachem, který vzbuzovali v lidech. Tento typ teroru používala Irská republikánská armáda. Působila především v Irsku a v Británii. Cílem jejich útoků v Irsku, byli lidé z bezpečnostních organizací. V Británii naopak útočili na obchodní střediska, kde se nacházela široká veřejnost. Tento cíl teroristů, měl ovlivnit společnost, aby byla proti státní politice. Tato vládní politika měla za cíl udržet Severní Irsko pod Británií (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

2.3.4 Levicový terorismus

Levicový terorismus pracuje na principu idejí Karle Marxe a Iljiče Lenina. Oba dva usilovali o pád kapitalistického systému (Filipec, 2017). Filipec (2017, s. 33) zdůrazňuje, že „Levicový teroristé se tedy vyhrazují vůči tržnímu hospodářství a demokratickému zřízení, násilí je ospravedlňováno revolucí a budováním nového, lepšího společenského zřízení“.

Ministerstvo vnitra České republiky v rámci Auditů národní bezpečnosti z roku 2016 uvádí, že Česká republika má s pravicovým a levicovým extremismem zkušenosti. V našem státě se nacházejí skupiny, které můžeme spojovat s extremismem. Tyto organizace mají kontakty i v zahraničí. Často porušují zákony a jejich činnosti vzbuzují násilí a strach. Počet činů spáchaných levicovým a pravicovým terorismem je menší v porovnání s islámským radikalismem. Protože v přítomné době je levicový a pravicový extremismus přísně hlídán. Na extremismus dohlíží bezpečnostní složky, které se snaží minimalizovat útoky z těchto stran.

2.3.5 Náboženský terorismus

Podle knihy terorismus a my (kolektiv, 2001) se náboženský terorismus hlásí k náboženské ideologii. Některé státy prosazují náboženské ideje a stávají se, tak součástí jejich politiky. Mezi státy, které využívají víru v náboženství, řadíme Irsko a islámské země.

Také Brzybohatý (1999) uvádí, že v Irsku vnikají teroristické skupiny, které mají protiprotestantské a protikatolické zaměření. Říká také, že šíření islámu, má původ ze Středního a Blízkého východu. Členové Islámu jsou nábožensky posedlí a netolerují žádný jiný názor. Přitom jejich cíle mají politický záměr.

Terorismus ve spojení s náboženstvím není žádnou novinkou. Již před 2000 lety se objevily první známky o náboženském terorismu. V posledních letech se náboženský terorismus rychle rozrůstá. Ve světě je již známo okolo 15 teroristických skupin, které mají náboženskou motivaci. Motivace teroristů je odlišná, ale jejich hlavním cílem je vykonávat násilí ve prospěch svého náboženství. Teroristé jsou změřeni jen na svůj prospěch a žádné konání dobra je nezajímá. V přítomnosti je náboženský terorismus nebezpečnější než dříve (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

Náboženský terorismus představuje velkou hrozbu pro naši společnost. Ti, co věří ve víru svého náboženství, jsou často zaslepeni a neuvědomují si, jaké zlé činnosti páchají. Teroristé s náboženskou motivací páchají své činy ve skupinkách, ale mohou pracovat také, jako samostatné jednotky. Osamostatnění zločinci s náboženskými tradicemi většinou spolupracují s většími organizacemi, které dotují jejich činy. Dotace spočívá v nákupu zbraní, příspěvku financí na teroristické akce.

Nejvíce známým náboženstvím v přítomném století je islám. Právě z této víry pochází nejhorší teroristické útoky. Kdy islámští představitelé, šíří islám po celém světě. Islám se sice hlásí k náboženství, které něco znamená. Ale členové islámu, kteří vytvářejí teroristické útoky, nejednají podle tradic náboženství. Jejich činy jsou spojovány především s fanatismem a zabíjí lidské životy, jako na běžícím páse.

2.3.6 Další ostatní typy terorismu

Mezi další typy terorismu, které jsem ještě nezmínila a je důležité několik informací o nich znát, jsou terorismus kriminální, psychopatický (patologický), revoluční.

Nad kriminálním terorismem stojí otázka, jestli se dá vůbec zařadit do kategorie terorismu. Protože má, jak náboženské, tak politické cíle. Můžeme říci, že kriminální terorismus je forma zločinu. Tato forma bývá organizovaná a jejím cílem je dosáhnout příslušného zisku. Kriminální teroristé se zabývají také výrobou a prodejem drog (Filipec, 2017). Stejného názoru na pojem kriminální terorismus zastává kniha terorismus a my (kolektiv, 2001), kdy kriminální terorismus podle této knihy je zaměřen na cíle s kriminálním motivem, a činy tohoto terorismu ovlivňují politiku.

Dalším typem je psychopatický (patologický) terorismus. Je zaměřen na jedince, který vykonává trestné činy. Jeho charakteristika spočívá v psychické posedlosti zabíjet. Tento psychicky nemocný člověk se uspokojuje vraždami lidí.

Revoluční teroristé svoje cíle orientují na ústavní vládu, kterou se snaží sesadit. Své činy konají z jednoho důvodu, chtějí změnit společnost. Do revolučního terorismu patří nejen politická strana zvaná levice, ale také nacismus v dřívějším Německu. Cílem těchto teroristů jsou atentáty na mířené osoby nebo své útoky směřují na veřejnost. Společnost ohrožují bombami, které ukládají na místech s velkým výskytem lidí (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

2.4 Formy a metody současného terorismu

Terorismus v dnešní moderní době se stal velkým fenoménem. Můžeme ho rozdělit do různých forem a metod. Většina teroristů bojují za své náboženství, ve které věří. Jak už jsem zmiňovala v předchozí kapitole, tak se terorismus odehrává obvykle za hranicemi jejich státu a je mířený na obyčejné lidstvo, majetek, politiky a hlavně na psychiku člověka. Formy neboli metody jsou odlišné v závislosti na rozvíjející se době. Kdy s moderní dobou přicházejí nové vylepšené techniky útoků. Mika (2003) uvádí, že terorismus je „chápán jako forma organizovaného násilí obvykle zaměřeného proti nezúčastněným osobám za účelem dosažení politických, kriminálních nebo jiných cílů“ (s. 32). Typickou vlastností teroristických metod je nebezpečí, brutalita a také bezohlednost. Násilníci si vybírají takové metody, které mají svým obsahem působit zejména na psychiku člověka, mají způsobit nejvyšší psychologický nátlak na psychiku. Cílem jsou veřejná místa, kde se nachází mnoho lidí a je, tak možné zde vyvolat paniku a strach. Čím větší útok a krutost terorismu, tím stoupají následky a teroristé, tak dostávají svého vytyčeného cíle (Mika, 2003).

2.4.1 Klasický terorismus

Do klasického terorismu patří mnoho nebezpečných zbraní. Uvedu zde příklady některých prostředků k zabíjení a poté si jednotlivé prostředky specifikujeme blíže. Do klasického terorismu řadíme ohrožení výbušnými látkami, podezřelé předměty, podezřelé poštovní zásilky, nástražné výbušné systémy neboli bomby a poslední je výbuch v objektu nebo jeho okolí. Tyto metody byly používány již dříve a v současné době jsou velmi rozšířené.

Útoky těchto podob mají na svědomí teroristické skupiny, jako jsou například al-Káida nebo islámský stát. Od roku 2003 se podíleli na největších, nejbrutálnějších útoků v Evropě. Tyto nebezpečné skupiny svými útoky, ale zdaleka nedosahují největšího počtu obětí. Když zapátráme do minulosti, tak víme, že Irská republikánská armáda měla na svědomí okolo 3500 obětí. Druhou nejznámější teroristickou organizací, byla nacionalistická a separatistická organizace ve Španělsku. Ta zavraždila přibližně 1000 lidí (Šándor, 2017). Šándor (2017) tvrdí že, teroristických útoků spáchaných v Evropě v letech 1989 a dříve bylo více než dnes. Tvrdí, ale také, že útoky měli menší intenzitu, nebyly tak brutální a nebyly mediálně známé.

2.4.1.1 Ohrožení výbušnými látkami

Ohrožení z výbušných látek se liší svou formou a každá forma může mít jinou úroveň ohrožení.

Podle Mika (2003) můžeme určit čtyři základní stupně ohrožení:

- Hrozba použití výbušných látek
- Nález podezřelého předmětu
- Nález nástražného systému
- Výbuch v objektu nebo jeho okolí

V České republice jsou bomby velmi oblíbeným způsobem ohrožení. Ve většině případů jsou bomby neškodné. Tento způsob hrozby má vyvolat poplach, který ve skutečnosti není pravdivý a v místě ohrožení se žádná bomba nenachází. I přesto musí odborníci prozkoumat, zda telefonát od anonyma je nebo není pravdivý a popřípadě navrhnout vhodná opatření. Cíle útočníků jsou různé. Jeden se snaží uniknout policii z důvodu neplnění si daných povinností a druhý se snaží škodit

konkurenci nebo zamezit hladký průběh společnosti, která se nachází v určitém místě. Ohrožení z výbušných látek má na starosti policie, která zjišťuje, jestli se v daném objektu nenachází bomba (Mika, 2003).

Moderní terorismus využívá výbušniny velmi často. Postupem času se výbušné systémy zdokonalily, zmodernizovaly. I teroristé, kteří využívají moderní bomby, procházejí různými školeními, aby vůbec mohli tyto zbraně používat. Útočníci páchají své činy na veřejných místech. Bomby ukládají například do košů s odpadky, poštovních schránek, ale také na veřejné záchody. Řídí se pravidlem, že bomba, by se měla dát někam schovat (McNab, 2010). Jejich cílem je uškodit samostatným společnostem, státním orgánům, průmyslovým továrnám atd. Snaží se způsobit rozruch a chaos, který by měl narušit klidný chod jmenovaných institucí (Brzybohatý, 1999).

Jak už jsem podotýkala, tak klasický terorismus a dnešní terorismus je velmi podobný. Ze zmiňovaných poznatků je vidět, že výbušné látky jsou velice nebezpečné a dokážou napáchat velké škody, jak majetkové, tak lidské. Majetek se dá časem vrátit vybudovat znovu, ale lidský život už nevrátíme. To je bohužel krutá realita, ve které společnost žije. Nějak jsme se smířili se skutečností a už ani nedoufáme, že přijdou lepší časy. Časy bez terorismu, násilí a dalších jiných hrozeb.

2.4.1.2 Podezřelé předměty

Za podezřelé předměty můžeme označit takové věci, u kterých neznáme jejich formu, místo, cíl, původ a vlastníka nebo jsou označovány za podezřelé a mohly by, tak patřit do nástražného systému výbušnin. Jak už bylo zmiňováno u výbušných látek, tak i u podezřelých předmětů se většinou jedná o planý poplach a předměty nejsou nebezpečné. Skutečné případy se vyskytují jen v menším zastoupení. Nebezpečné předměty mají na starosti pyrotechnici, kteří zkoumají, zda daný předmět patří do nástražného systému. Na pomoc pyrotechnikům přichází integrovaný záchranný systém, v zastoupení především hasičů a zdravotní služby (Mika, 2003).

2.4.1.3 Podezřelé poštovní zásilky

Mezi podezřelé předměty patří zejména dopisy, balíky, korespondence a další obdobné věci. Teroristé posílají tyto poštovní zásilky bezbranným lidem za účelem spáchání trestného činu. Obsah balíčku může být složen, jak z bomby nebo nějakých

nebezpečných látek, které mohou explodovat. Zjištění, zda se opravdu jedná o nebezpečnou zásilku, je velmi obtížné. Obyčejný člověk pouhým pohledem na balík nezjistí, zda se jedná nebo nejedná o vadnou zásilku. V tom to případě je dobré si ověřit zabalení balíku, jestli není někde poškozen popřípadě, jestli nevydává podivné zvuky. Měli bychom zjistit, kdo balíček odeslal. Pokud byla zásilka odeslána od anonyma nebo od neznámého odesílatele, musíme pečlivě uvážít, jestli zásilku otevřeme. Dalším postupem je informovat poštu o narušeném balíku nebo dát na vědomí příslušným orgánům. Tak zabráníme případnému zranění nebo dokonce i smrti.

Dopisní bomby nám doručuje pošta, která netuší, jak nebezpečný balík převáží. Teroristy nezajímá, že se poštovní doručovatelé mohou zranit při transportu balíku. Nejhorší způsob, jak může být balík doručen je prostřednictvím kamaráda, kterého terorista podvedl, tím, že mu dal nebezpečný balík. Můžeme uvést příklad, kdy v letech 1986 Jordánec Nezar Hindawi, spolupracoval s palestinskou organizací pod vedením Abú Nidala. Tento Jordánec donutil svoji přítelkyni, která v té době byla těhotná, aby přepravila balíček s bombou do letadla na letišti v londýnském městě Heathrow. Bomba nakonec neexplodovala, neboť oba útočníci byli včas dopadeni (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

2.4.1.4 Nástražné výbušné systémy-bomby

Výbušné předměty patří do nástražného výbušného systému. Tato soustava se skládá z předmětů, které jsou výbušné, obsahují zápalnou látku nebo jsou dokonce pyrotechnické. Výsledkem tohoto systému je výbuch nebo centrum požáru. Bomba je většinou skryta pod obalem, aby ukryla skutečný záměr předmětu. Po nalezení bomby je důležité informovat integrovaný záchranný systém. Záchranný systém už provede potřebné opatření (Mika, 2003).

Pro teroristy je nejlepší zbraní bomba. Pomocí této zbraně mohou dosáhnout velkého efektu, který může zanechat v lidech trauma a vytvoří tak společnost, která bude v nejistotě. Teroristé pracují v malých skupinách a přes to umí zabíjet mnoho lidí. Tato malá organizace teroristů svým útokem dokáže na sebe strhnout veškerou veřejnou pozornost, a ještě dokáže při útoku zachránit své členy z organizace. Vládní instituce a ti co zažili teroristický útok, označují bombové útoky jako formu zbabělosti. Toto

onačení, ale teroristy neodradí od dalšího činu (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

Útočníci k výrobě bomb používají rozbušky, výbušniny a zapalovače. Často se, ale teroristé při výrobě bomby podotýkají s velkými problémy. Například nemají dostatek materiálu na výrobu nebo jim chybí příslušné znalosti, aby mohli tuto zbraň vyrábět. Některé teroristické organizace dostávají potřebný materiál od mezinárodních institucí. Mezi země, které pomáhají ostatním státům ve výrobě bomb, a výcviku svých lidí je Libye. Libye se zaměřila, jak na výcvik teroristických skupin z Blízkého východu, tak na pomoc Irské republikánské armádě. Libye zásobovala Irsko zbraněmi a výbušninami pomocí lodní přepravy. Teroristé, tak získávali potřebný materiál od svých příznivců. A když neměli žádné podporovatele, tak vykrádali vojenská střediska, která byla plná zbraní, nebo přepadávali veřejnost. Typickou bombou, kterou aktivisté používají je bomba uložená v automobilu. Už dříve byl tento typ bomb použit. Například v letech 1995, kdy před federální budovou Alfreda P. Muraha v Oklahoma City vybuchla bomba v autě a zabila 168 osob. Bomba byla složena z dusičnanu amonného a z nafty (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

Bomby v automobilech se mohou lišit. Rozlišujeme je podle umístění, metodou odpalu nebo podle složitosti. Bomby bývají ukryty pod kapotou auta nebo uvnitř. V dnešní době mohou být řízené dálkově nebo automatickou roznětkou, která může být elektrická nebo chemická. Abychom předešli riziku, že se naše auto stane cílem bombového útoku, tak bychom měli myslet na pár základních opatření. Například bychom si měli pořídit alarm, jak do auta nebo do garáže. Základem je správné zamykání auta a nenechávat automobil dlouhodobě stát v nehlídaných objektech (McNab, 2010).

2.4.1.5 Výbuch v objektu nebo jeho okolí

Odstraňování následků výbuchu řeší ve své kompetenci příslušníci integrovaného záchranného systému, především hasičský záchranný sbor. Po explozi je nutné hlídat další případný výbuch, který by mohl být zapříčiněn zbytkem výbušné látky, která nevybuchla. Další příčinou výbuchu může být unikající explozivní látka nebo zpuštění další bomby (Mika, 2003).

2.4.1.6 Únosy letadel a únosy lidí

Únosy letadel a lidí již známe několik desítek let. Teroristé tento druh násilí využívali již za dob válek, kdy unášeli významné osobnosti za účelem finančního obnosu. Tento obnos peněz jim pomáhal se rozvíjet, cvičit své lidi v táborech a zajistit si zbraně.

Útoky se postupem času zvyšovaly a bylo to zapříčiněno tím, že některé státy se zapojily do financování terorismu. Například úroveň provádění únosů měla vrůstající tendenci. Docházelo k lepšímu strategickému myšlení při tvorbě taktiky útoku. Cílem bylo vytvořit tlak na vládní instituce, aby změnili své politické jednání či propustili uvězněné teroristy (Encyklopedie světový terorismus, 2001).

Můžeme uvést nejznámější únos civilních letadel z 11. září 2001. Tehdy před skoro 17 lety, 19 příslušníků teroristické organizace Al-Kájdý unesli čtyři civilní letadla a způsobili, tak velký teroristický útok, který byl spáchán na Světové obchodní centrum v New Yorku a v Pentagonu. Při tomto činu zemřelo okolo 3000 lidí a mnoho dalších osob bylo zraněno. Například příslušníci záchranného systému, policie, hasiči či zdravotnické služby utrpěli nenávratné zdravotní problémy. Spojené státy americké po této příhodě dostaly strach, zpřísnily se letištní kontroly a zabezpečily se dveře od pilotní kabiny.

Do budoucna si můžeme jen přát, aby se už nikdy nic takového neopakovalo.

2.4.2 Kybernetický terorismus

Za kybernetický terorismus, můžeme označit využívání počítačových přístrojů proti lidem nebo jejich majetku. Cílem je způsobit strach nebo vydírat. Útoky mají způsobit škodu především vládním organizacím nebo prosté veřejnosti. Se zaměřením na poškození sociálních, politických, ekonomických cílů svých nepřátel. Popřípadě i jiné cíle. Počítačové útoky mohou být páchané ze všech míst na Světě a mohou způsobit velké škody. Typickým příkladem tohoto terorismu jsou krádeže soukromých dat, které může vyústit až k vydírání (Terorismus a my, kolektiv, 2001).

Terorismu v tomto pojetí je velmi rozšířený. Každá moderní rodina v dnešní době vlastní počítač a k tomu počítačovou síť. Díky tomu, že vlastníme tolik technologií s přístupem na internet, tak se stáváme snadným terčem teroristů. Počítačovní piráti se snaží nabourat do zabezpečených systémů za účelem vyloupení bankovního účtu.

Usilují také o získání důležitých státních dat, které kradou a prodávají jiným státům. Internetoví teroristé využívají internetovou síť k získání informací o výrobě zbraní hromadného ničení. Pomocí sítě poukazují na své zločiny, které vykonaly a šíří paniku z budoucích teroristických útoků. Zeman (2002) došel k názoru „že bezpečnost dat, programového vybavení, a především praktické interaktivní přístupnosti služeb, které počítače zajišťují, se stává součástí vlastní osobní bezpečnosti lidí“ (s. 45).

Bez počítačů by dnešní moderní zbraně nemohly fungovat, jsou na nich závislé. Dostatečné finanční prostředky, technické vybavení nebo vědomosti nemá každý internetový pirát. Soukromé firmy, státní instituce nebo agentury se zabývají bezpečností počítačů a počítačových sítí stále více (Mika, 2003).

Vzájemný vztah mezi terorismem a sdělovacími prostředky by si zasloužil zvláštní zkoumání. Jak již víme, hlavním cílem teroristů je ovlivnit společnost a politické dění svých odpůrců. Teroristé své činy rozšiřují pomocí médií. Mediální rozhraní je tak velké, že pokrývá celý svět a umožňuje, tak terorismu rychlé šíření. Teroristé berou na vědomí, že pomocí médií se jejich útoky zdvojnásobí, rychleji se šíří strach a jejich účinek se tak stává krutějším (Corte Ibáñez, 2009).

Z těchto názorů o terorismu a médií vyplývá, že si za šíření terorismu vlastně můžeme samy. Nevědomky televize, či jiné sdělovací prostředky šíří teroristické dění, jako na běžícím páse. Spousta lidí se pak dívá na zprávy a nějakým způsobem je to zasáhne. Ovlivní to zejména naši psychiku, začneme pociťovat strach a úzkost. V dřívějších dobách neexistovala média v takové formě, a tudíž terorismus nebyl tak známý jako dnes.

2.4.3 Sebevražedný terorismus

Sebevražedný terorismus se za poslední roky takticky vylepšil. Atentátníci se zaměřili na svoji bezpečnost po spáchání teroristického činu. A tím pádem, se dopadení teroristů po spáchání teroru, stalo pro bezpečnostní složky nadlidským výkonem. Vzrostly počty útoků, jejich přesnost a efektivita se tedy vylepšila. Útoky jsou směřované na veřejnost a ovlivňují především jejich psychiku (Mika, 2003). McNab (2010) říká, že teroristé patří do skupiny problémů, které jsou specifické. Smrt útočníka je součástí teroristického plánu. Výběh místa pro uskutečnění akce bývá zpravidla spontánní. Vybírají si zejména veřejná místa, jako jsou například obchodní domy

a zábavní centra, ale také využívají ke svým činům veřejnou dopravu. Zbraň, kterou používají teroristé proti společnosti je například bomba uložená v automobilu nebo terorista s výbušninou přivázanou na svém těle. Teroristu můžeme poznat i obyčejný člověk. K jeho vlastnostem patří vystrašenost, rozrušenost. Může se také potit, ukrývat bombu pod velkou vrstvou oblečení, aby nebyl odhalen. Terorista se stále ujišťuje, zda je bomba na správném místě. Pokud bychom uviděli takového teroristu, měli bychom si lehnout na zem a zakrýt si hlavu rukama. Pokud bychom byli příliš blízko útočníka a nebyla by jiná možnost, měli bychom se pokusit chytit atentátníka za ruce, aby nemohl odpálit nálož.

Mnoho lidí se domnívá, že samovražedný atentátník je hloupý, nevzdělaný nemá žádné racionální myšlení. Ale pravda je jinde. Nevěřím tomu, že všichni teroristé jsou hloupí. To by jinak nevymysleli takové teroristické útoky, které spáchali. Určitě řada teroristů podstoupila normální vzdělání. A věřím tomu, že někteří mají za sebou i vysokou školu. Druhá stránka ukazuje jejich myšlení, jsou tak zaujati svým náboženstvím, že nic jiného je nezajímá. Fanatismus k jejich víře je dohnal až k sebevražděným útokům. Můžeme jen přemýšlet, co je opravdu vede k provedení, tak strašného útoku. Podle Corteho Ibáñeze (2009) tito sebevraždění jednotlivci, ale nepracují samostatně, jsou vedeni pod určitou organizací, která jim dává úkoly. Podle něj jsou opravdovým motivem teroristických činů soukromé důvody útočníků, pro které se dokážou obětovat. Nezajímá je popularita ani lepší život.

2.4.4 Biologický a chemický terorismus

Bioterrorismus a chemický terorismus se liší v závislosti na tom, k jakým účelům je používán. Máme terorismus, který je podporován státem, a na druhé straně máme terorismus, který je součástí velkých samostatných organizací. Realizace tohoto typu terorismu se málo, kdy objevuje u jednotlivců nebo malých teroristických skupin (Prymula a kol., 2002).

Pojem biologický terorismus není u veřejnosti nikterak zvláště známý. Protože využívání biologických zbraní nebylo tak časté a některé státy, nebyly ani na tento typ terorismu připraveny. Jako příklad od, kterého se odvíjí bioterrorismus je útok na Světové obchodní centrum v Americe z roku 2001. Při tomto útoku sice nebyly použity žádné biologické zbraně, ale bylo zde poukázáno na to, že teroristé nemají

žádné zábrany, nebojí se obětovat svůj život, aby zabili životy cizích lidí. Dalším příkladem byl antrax, který byl šířen pomocí pošty v balíčku. Lidé z tohoto útoku dostali strach, že by mohl přijít biologický terorismus ve velké formě. Přesto se o terorismu s využitím biologických zbraní mluvilo zřídka. V dnešní době je tomu jinak a všechny státy, které ohrožuje nebo neohrožuje terorismus, se musejí otázkou bioterorismu zabývat ve velké míře (Prymula a kol., 2002).

Spojené státy americké se otázkou bioterorismu zabývali již dříve, než se odehrál útok na Světové obchodní centrum z roku 2001. Důkazem tohoto tvrzení je to, že v letech 1999 Spojené státy americké obětovali 158 milionů amerických dolarů na boj proti biologickému terorismu. Mezi útoky, při kterých byl použit bioterorismus, řadíme například útok z roku 1984, kdy členové jedné organizace Rajneeshee otrávilí salátový bar v Oregonu, při tomto činu se nakazilo kontaminovaným jídlem okolo 751 osob. Lidé trpěli salmonelou (Prymula a kol., 2002).

Chemický terorismus ke svým účelům využívá toxické látky. Mezi tyto látky řadíme zejména průmyslové nebezpečné látky včetně bojových chemických látek. Teroristé k provedení svých útoků využívají zejména místa, kde se tyto látky vyskytují. Například objekty, které vyrábějí jedovatou látku. Teroristé se zaměřují na kontaminaci potravin, vody, pití (Prymula a kol., 2002).

Chemický a biologický terorismus ohrožuje a straší dnešní společnost a do budoucna se obávám, že se této hrozby jen tak nezbavíme. Tyto škodlivé zbraně jsou zaměřené na civilní veřejnost. Teroristé v dnešní době mají spoustu možností, jak si obstarat nějakou biologickou či chemickou škodlivinu a napáchat s ní velké nenávratné škody. Například mohou chemickou látku ukrást z různých chemických zařízení a poté ji použít. Všechny státy by se měli touto problematikou zabývat více, aby do budoucna minimalizovali škody a následky nebyly, tak kritické.

2.4.5 Nové hrozby terorismu

Do nových hrozeb terorismu patří především zbraně hromadného ničení. S vyspělejší dobou přicházejí nové vylepšené zbraně, které dokáží způsobit velké škody jak na lidských životech, tak na majetku. Můžeme říci, že nový terorismus má také nový název takzvaný superterorismus. Tento typ teroru využívá chemický, biologický, jaderný, radiační a nukleární terorismus. Ale určitě bych se dále zmínila o jaderném,

radiačním a nukleárním terorismu. Použití právě takto závažných zbraní není sice tak časté, ale v případě jejich využití, mají důsledky na obyvatelstvo fatální dopad.

Podle knihy *terorismus a my* (kolektiv, 2001) je jaderný terorismus přirovnáván k nejničivějším zbraním hromadného ničení. Teroristé využívají především jadernou reakci, syntézu nebo štěpení atomu uranu ke svým útokům. V případě terorismu je naštěstí výroba jaderných zbraní finančně i technicky velmi náročná. Přesto je tento typ terorismu sledován příslušnými orgány a jeho vznik je málo pravděpodobný.

Dalším typem terorismu je radiologický útok nebo použití nukleárních zbraní. Radiologický a nukleární terorismus je stejný, jen má jiný název. Radiologické zbraně nejsou nikterak známé, protože se ještě žádný teroristický útok v tomto pojetí neudál. Typickou radiologickou zbraní je použití radioaktivního materiálu. Pravděpodobnost, že teroristé získají tento typ zbraně, je mizivá. Kdybychom zažili radioaktivní útok, měli bychom se snažit z hlavního místa exploze, co nejrychleji utéct a popřípadě všechny věci, které jsme měli na sobě, a byly kontaminované zahodit. Neměli bychom pít ani jíst nic kontaminovaného. Pokud úřady vyhlásí stav nouze, tak bychom se měli řídit pravidly krizového bezpečnostního štábu a záchranné služby (McNab, 2010).

Do nových současných hrozeb terorismu řadíme také stav, kdy teroristé používají automobil jako vražednou zbraň a najedou do lidí s cílem jich co nejvíce usmrtit. Tento nový trend terorismu je v přítomnosti velice aktuální. Jelikož každý dnes vlastní auto, tak se může stát, že je terorista okrade a daný vůz jim odcizí. Pro útočníky je tento způsob akce velice levný, a tudíž jeho pravděpodobnost vykonání je velká. Cílem teroristů je zastrašit veřejnost a ukázat svoji sílu. Ukradeným autem nebo vypůjčeným s půjčovny pod falešným osobním dokladem najíždějí do davu lidí bez upozornění. Vybírají si místa s velkým počtem lidí, především tedy veřejná místa. Jako jsou například různé trhy, oslavy, koncerty a další. Po svém činu útočníci prchají z místa činu, aby nebyli chyceni. Policie v ten moment zahájí pátrání po pachateli. Většinou je pachatel dopaden rychle, ale stane se také, že terorista uprchne do své země. Dopadení teroristé končí v poutech nebo v horším případě jsou zastřeleni na místě, pokud kladou odpor a útočí na záchranné složky. Typickým příkladem nájezdu nákladního auta do davu lidí se stal 19. prosince 2016 v Berlíně. Lidé v té době procházeli berlínským náměstím a prohlíželi si vánoční trhy. Když se najednou objevil nákladní automobil a začal na chodníku srážet lidi. Při tomto útoku zemřelo 12 lidí a okolo 50 bylo zraněno. Mezi mrtvými osobami byla i Češka, která žila v Německu.

Éra nového terorismu nemusí být vyznačována jen zbraněmi technologickými, nýbrž teroristé mohou využít mikroorganismy, které dovedou zabít. Takový to mikroorganismus, který umí zabít, vytvořili vědci z Austrálie z výzkumné instituce CSIRO a vědci z univerzity v Canbeře. Tito vědci se pokoušeli zabránit rozmnožování myši a získat, tak vakcínu. Jenomže jejich pokus nevyšel tak, jak předpokládali. Myši se nestaly neplodné, nýbrž do několika dní umřely. Vědci totiž upravili virus zvaný myši neštovice a touto úpravou se pak stalo, že myši zemřely. Tak se tento obyčejný mikroorganismus stal smrtelnou zbraní, která je imunní i proti očkování (Polák, 2001).

V brzké budoucnosti můžeme jen doufat, že teroristé se o této smrtelné zbraní nedozví, i když je dost pravděpodobné, že o ni už možná vědění, jen neví, jak se k ní dostat. Bohužel veřejnost terorismus nemůže ovlivnit, protože terorismus financují státní instituce, jak jsem již dříve zmiňovala. Vše je bohužel založeno na politice a hlas lidu není a nebude vyslyšen. Teroristé jsou v současné době orientováni na evropské státy. I přistěhovalecká krize tomu přispívá. Amerika jen přihlíží, co se to vlastně v té Evropě děje. Vyčkává a je spokojená, že to nejsou právě oni, co jsou terorizováni. Evropané dostávají strach, omezili výjezdy do zahraničí a radši zůstávají v poklidu ve svých městech. Bohužel imigranti, kteří putují do evropských států, si neváží azylu, kterým jim poskytujeme. Ničí evropskou kulturu, napadají veřejnost, okrádají je, či dokonce zabíjí. Díky německé kancléřce Merkelové, která s ostatními vůdci zavedla evropské kvóty pro přijímání uprchlíků. Se stane to, že Evropa bude ztrácet na svoji bezpečnosti.

3 JAK PŘEŽÍT TERORISMUS

V dnešní době neexistuje přesný návod, jak by měl člověk terorismus přežít. Ale přes to existuje mnoho příruček, které se zabývají právě tématem, jak přežít teroristický útok. Přežít znamená zachránit si svůj život, popřípadě i pomoci ostatním, ale neohrozit při tom sám sebe. Každý typ terorismu představuje jiné nebezpečí, a tudíž se na každý typ terorismu musíme připravit jinak. Například, když střílí terorista ze samopalu na ostatní lidi, tak bychom si měli lehnout na zem, popřípadě se ukrýt za nějakou zeď, budovu či auto. Při bombovém útoku na nějakou budovu, bychom měli začít utíkat a dostat se ven z nebezpečné budovy do bezpečí.

Podstatu přežití můžeme podle Poláka (2001) rozdělit podle pěti slov:

- Logika
- Chladnokrevnost
- Analýza
- Rozhodnost
- Informace

Začneme slovem logika. Logika terorismu působí, jako opatření proti teroristickým činům. Logika se dá využít kdekoliv, kde se nacházíme. Takzvaná logika zaměřená proti terorismu upozorňuje veřejnost, aby omezili účast na demonstracích a především na místech, kde se shlukuje příliš mnoho lidí. Logika nabádá také k tomu, aby ženy nechodily po večerech samy a aby jim někdo dělal společnost, než se dostanou domů. Typickým logickým příkladem pro rodinu je, aby byli řádně informováni a připraveni si s teroristickým činem poradit (Polák, 2001).

Chladnokrevní bychom měli být, pokud nás už teroristický útok zasáhl. Měli bychom zůstat v klidu, hlavně nesmíme začít zmatkovat nebo panikařit. Při panice se může stát, že začneme zmatkovat a naše orientace při hledání východu z budovy se stane nemožným činem a mi můžeme i zemřít. Rozhodně bychom se měli vyvarovat brečení či jiných emocí, neměli bychom házet vinu na někoho jiného (Polák, 2001).

Dalším podstatou přežití je analýza. Pomocí ní můžeme zhodnotit, jaký typ hrozby nás zstrašuje, kde se nachází jeho původ či je aktuální nebo ne. Popřípadě můžeme vyhodnotit následky z dané situace nebo popřemýšlet, co bychom v dané situaci měli udělat či na co si dát pozor. Lidé by si měli uvědomit, že záchrana života je na prvním místě a záchrana majetku se tak stává zbytečná (Polák, 2001).

Poslední podstatou je rozhodnost a informace. Rozhodnost je důležitou součástí při úniku z teroristického útoku. Při rozhodování bychom měli jednat okamžitě, protože každá minuta při útoku hraje důležitou roli. Rozhodnout se pro správné řešení, co v dané situaci udělat je velice obtížné, ale právě rozhodným lidem, kteří jednájí ihned, patří můj obdiv. S útočníkem bychom se neměli za každou cenu prát, jen popřípadě, kdyby nám šlo opravdu o život. To je rozhodování v těžkých životních situacích, kterému se člověk jen tak nenaučí, vyplyne to ze situace a jediné, co nám zbude je zachovat chladnou hlavu a adekvátně se rozhodnout. Rozhodnost nechme stranou, myslím si, že podstata tohoto slova již byla napsána, teď se zaměřím na poslední termín, kterým je správná informace. Pokud nastane ta situace a mi budeme svědky násilného teroru je důležité být správně informován. Informace bychom měli získat již předem, aby nás nemohlo nic překvapit. Neinformovaní lidé často dělají chyby, které mohou vést i ke ztrátě života, začnou panikařit. Panika je přemůže, a proto začnou dělat chyby, které nikdy předtím nedělali. Informace se dají získat z různých knih o přežití nebo na internetových stránkách, kde bezpečnostní služby radí lidem, jak bojovat s terorismem.

Informovanost je tedy velice důležitá. Podle knihy terorismus a my (kolektiv, 2001) řada z nás si nakoupí ochranné masky, ale v mnoha případech ani nevíme, jak je použít. Proto se konají různé informační besedy, kde vyškolení odborníci přednášejí veřejnosti, jak zacházet s takovými předměty. Díky těmto informačním organizacím se lidé postupně uklidňují a stres opadá. Další příčinou, proč jsou občané málo informováni, pochází už od roku 1989, kdy tehdejší chybou byl systém, který neměl legislativu. Tento systém nedokázal připravit veřejnost na mimořádné události. Ani dnešní systém přípravy nedokáže připravit obyvatelstvo na hrozící nebezpečí. Nedostačující je i informovanost obyvatelstva o likvidačních pracích, záchranných akcí nebo o obraně občanů. Bohužel v posledních letech se terorismus stal velice nebezpečným fenoménem, proti kterému je potřeba bojovat. Pokud lidstvo bude více informováno, můžeme s tímto fenoménem lépe bojovat.

Touto kapitolou, jak přežít terorismus jsem chtěla nastínit, jak je velice obtížné s tímto pojmem pracovat. Cílem bylo popsat hlavní podstaty přežití, nechtěla jsem se rozepisovat o jednotlivých útocích a jak na ně reagovat, to nebylo smyslem této kapitoly. Tato část slouží, jako informace pro veřejnost, kterou by si každý občan měl přečíst.

4 TERORISMUS V ČESKÉ REPUBLICE

Poslední kapitolu mé bakalářky bych chtěla věnovat terorismu v České republice. Protože si myslím, že možnost případného útoku v České republice je velice aktuální. A proto bych se chtěla v této kapitole zaměřit na protiteroristickou politiku v České republice její výsledky, a jestli je vůbec možná realizace teroru na našem území.

Terorismus v České republice z bezpečnostního hlediska nehrozí, protože pro teroristické skupiny, jako je například islámský stát, nejsme důležití. Teroristé si vybírají rozlehlejší státy s větší mocí a ekonomikou, proto pro ně není Česká republika atraktivní. I když v poslední době, kdy je Evropa zasažena teroristickými útoky se pravděpodobnost terorismu na našem území zvýšila. Je to zapříčiněno i přistěhovaleckou krizí, kdy evropské státy přijímají uprchlíky z dalších států, kde panuje velké nebezpečí.

Česká republika je na tyto útoky systematicky připravována a cvičena cestou Policie České republiky i některých složek Armády České republiky. Bohužel teroristické akce nelze dopředu předvídat. Ale pravda je možná jiná, protože se u nás novodobý, moderní terorismus nikdy nestal. Takže můžeme být jen teoreticky připraveni, ale prakticky se náš bezpečnostní systém při akci může zhroutit. Stává se také, že i u vymožených států, které už zažily tento typ teroru, selhala bezpečnost. Bezpečnostní složky nezvládly situaci například při teroristickém útoku na koncertě Ariany Grande v Manchesteru, který se konal 22. května 2017. Policie či ochranka při vstupu na koncert nekontrolovala tašky účastníků koncertů, nebo jen do nich zřídka nahlédla. Osobní prohlídky se nekonaly, a proto terorista mohl do arény propašovat bombu, která následně vybuchla. Následky byly až zstrašující, a proto je potřeba si vzít z takových příkladů ponaučení.

4.1 Protiteroristická politika v České republice

Nejdříve začneme se samotným pojmem protiteroristická politika. Co to je a k čemu slouží. Protiteroristická politika je takový druh politiky, který se snaží zamezit šíření terorismu. V přítomnosti je tento druh politiky směřován proti státnímu a nestátnímu terorismu. Tento druh politiky chápeme ve dvou směrech (Mareš, 2005). „V širším smyslu ji lze chápat jako celkové působení společenských aktérů na nejrůznějších úrovních, které vede k potlačení předpokladů, podmínek i negativních

důsledků terorismu. V užším smyslu se vztahuje pouze ke státní politice proti terorismu, přičemž někdy bývá pojímána ještě úžeji jako represivní politika“ (Mareš, 2005, s. 383).

Protiteroristická politika patří z části do bezpečnostní politiky státu. V tomto uskupení ovlivňuje vnější a vnitřní bezpečnostní politiku. Tento druh politiky patřil po dlouhá léta pod vnitřní bezpečnost, ale postupem času, kdy se terorismus rozšířil do jiných zemí, začal používat zbraně hromadného ničení, tak se stal součástí vnější bezpečnostní politiky. Terorismus ve 21. století označujeme za vojenskou hrozbu. Armády bojují především s vnitřním terorismem a také s režimy, které panují v teroristických oblastech (Mareš, 2005).

V České republice rozděluje terorismus na domácí a zahraniční. Domácí terorismus má kořeny právě v naší české zemi, ale může být ovlivněn zahraniční politikou. Zahraniční terorismus se dostal do České republiky, tím že jsem byl částečně dovezen. Jak domácí, tak zahraniční teror je ovlivněn radikalismem. Domácí terorismus můžeme rozdělit podle rizik. Na skupinové, společenské a individuální. Skupinová úroveň je spojována se společenskou a individuální částí, když některé skupiny pracují samostatně a nezapojují se do jiných organizací. Společenská část je zaměřena na okolí, které působí na jednotlivé osoby či skupiny, může také z části ovlivnit jejich chování a pozici ve skupině. Poslední částí je individuální úroveň. Tato úroveň je zaměřena na každého jednotlivce zvlášť (Filipec, 2017).

Společnost České republiky je na dobré cestě. Zahraniční politiku a ekonomiku ovlivňujeme jen zřídka, ale svůj vliv na ni máme. V České republice panuje demokracie, která je zaměřena na respektování lidských práv. Panuje zde také ucházející ekonomika. Jelikož se Česká republika nachází v relativně bezpečné oblasti, tak u nás nepanují náboženské, politické, kulturní či jiné rozdíly (Filipec, 2017).

K této problematice bych byla trochu skeptická. Naše vláda, plná korupcí a zmatku, kdy polovina politiků při řešení nových zákonů spí, to o něčem vypovídá. A dnešní demokracie, která má být zaměřena na lidská práva a svobodu, nemá, co dočinění s prosazováním lidských názorů. Pochopitelně nemůže být vyslyšen každý člověk, ale měla by existovat vláda, pro kterou bude lidstvo prioritou. A ne, že zavedu ty nejvyšší daně na nesmyslné věci, abych si mohl, co nejvíce peněz nahrabat. Bohužel to je svět politiků, do kterého obyčejný český občan nevidí. Korupce politiků a špatné zákony nakonec vybouří naši společnost k vykonání nějakého řešení. Ať už to budou

stávky či demonstrace. Jednoho dne nastane éra svobodné volby a naše vláda se buď rozpadne nebo ne. To je otázka do budoucnosti, která je otevřená.

4.2 Instituce a aktéři protiteroristické politiky v České republice

Naše česká země je členem Evropské unie a Severoatlantické aliance i přes to, že jsme členy těchto důležitých institucí, je potřeba nepodceňovat případná rizika a připravit se i na to nejhorsí. Protiteroristická opatření v České republice respektují ochranu lidských práv a svobod. Odbor, který bojuje s terorismem na území České republiky, se nazývá odbor bezpečnostní politiky. Bezpečnostní politika připravuje podklady proti boji s terorismem. Zpracovává veškeré úkoly související s terorismem, připravuje, koordinuje úkoly (Ministerstvo vnitra, 2016).

Nejen bezpečnostní služba se zabývá otázkou terorismu, ale také Ministerstvo vnitra a Armáda České republiky. Velký podíl na boj proti terorismu má právě Armáda České republiky. Vojáci jsou posíláni na různé mise do zahraničních států, kde se s pravým terorismem setkávají. Bojují proti tomuto fenoménu, zdokonalují se ve výcviku, aby při případném útoku na našem území uměli adekvátně reagovat.

Bohužel řada českých vojáků při zahraničních misích umírá. Například velkou ztrátou pro Českou republiku se stal útok na české vojáky v Afghánistánu. Který se stal 9. července 2014 a zahynuli při něm čtyři čeští vojáci. Vojáci v této oblasti plnili své bojové úkoly, které organizovala mezinárodní bezpečnostní operace, vedena složkami NATO v Afghánistánu (Vláda České republiky, 2014).

Opustíme Armádu České republiky a budeme se věnovat blíže institucím v České republice, které mají vliv právě na boj proti terorismu. Největší moc na našem území v rozhodování o politickém terorismu má vláda České republiky a také prezident. Prezident je hlavou státu, a tudíž mu náleží funkce hlavního velitele ozbrojených sil. Ministerstvo vnitra, justice nebo mezinárodní objekty řídí část politiky, která je orientována na boj proti teroru. Parlament České republiky, který se skládá z Poslanecké sněmovny a Senátu, vytváří zákony, které se týkají protiteroristické politiky. Dalším odborem, který zamezuje terorismu je justiční sféra. Justiční sféra vede trestní a právní problematiku v boji proti nebezpečnému fenoménu. Opírá se o zákony a právní normy (Mareš, 2015).

Mezi nejdůležitější bezpečnostní instituce, jak jsem již zmiňovala, patří Bezpečnostní informační služba, Policie České republiky a Armáda České republiky. Bez těchto orgánů by náš stát neměl bezpečnost a pořádek. Doufám, že až jednoho dne se na našem území objeví novodobý teroristický útok, tak se policie a armáda zachová, tak jak má. Ochrání veřejnost před případným útokem a neuteče, jak zbabělec.

4.3 Možnosti terorismus v České republice

Tato podkapitola pojednává o možnostech terorismu v České republice. Zda je možné, že by se u nás tento druh nebezpečí mohl objevit. Jak jsem již dříve zdůrazňovala, tak mezinárodní nebo zahraniční terorismus je u nás velmi málo pravděpodobný, protože nejsme atraktivním státem. Nemáme takovou moc, která by ovlivnila svět.

Podle knihy Terorismus a my (kolektiv, 2001) České republice hrozí hned několik možných útoků ze strany terorismu:

- extremismus
- kriminalita,
- mezinárodní vztahy
- patologičtí jedinci nebo skupiny

Extremismus jsem specifikovala již dříve ve čtvrté kapitole, kde jsem rozdělila jednotlivé typy terorismu. Takže není potřeba se k tomuto pojmu vracet. Jen možná menší poznámka, která nebyla výše uvedena. Podle knihy Terorismus a my (kolektiv, 2001) Extremismus krajně pravicové a levicové organizace má jeden podobný cíl. Zlepšit strukturu svých organizací, lépe koordinovat a plánovat své aktivity.

Kriminalita v české oblasti je na vysoké úrovni. S přibývajícimi roky vzrostla o několik procent, což je až alarmující. Mezi kriminální činy řadíme krádeže, korupce, vraždy, znásilnění a další nebezpečné činy. Kniha Terorismus a my (kolektiv, 2001) říká, že prioritou kriminality v uvedených oblastech nemusí mít politický cíl, ale může politickou oblast z velké části ovlivnit. Na našem území se nacházejí různé menšiny, které přijeli do České republiky. Například Číňani, Bulhaři, Arabi, Rusové atd. Tyto menšiny páchají na našem území kriminální činy. Kriminalita je široký pojem, stejně jako terorismus, který byl a bude nadále páchán.

Předposledním zdrojem možného útoku jsou mezinárodní vztahy. Česká republika je členem Evropské Unie, tudíž musíme plnit určité úkoly, které jsou vytvářeny. Například přijímat do Česka přistěhovalce z válečných zemí. Mezinárodní vztahy vznikají také z důvodu, že čeští vojáci jsou povoláni do služby. Bojují v zahraničních misích a můžou se tak stát snadným cílem teroristů.

Poslední částí jsou patologičtí jedinci nebo skupiny. Jako násilnou zbraň používají nástražnou výbušnou bombu. Na našem území se sice několik takových případů objevilo, ale s politickou motivací to nemělo, co dočinění (Terorismus a my, kolektiv, 2001).

4.4 Výsledky protiteroristické politiky v České republice

Česká republika v boji proti terorismu vytvořila státní dokumenty, které mají koncepční vlastnosti a zabývají se také teroristickými činy. Hlavním cílem české bezpečnostní politiky je zamezit terorismu a bojovat proti tomuto fenoménu. A to se nám daří, díky tomu, že jsme založili různé koncepční, institucionální a legislativní soustavy orgánů. Protiteroristická politika slouží především k zamezení terorismu na našem území. Kdyby neexistovala tato politika, tak by se mohlo už dříve stát, že by se objevil teroristický útok v České republice. Tudíž preventivní opatření je velice důležité. Bohužel i v českém státě se najdou místa, kde se teroristé scházejí. Bezpečnostní orgány, ale tyto místa bedlivě sledují, aby nemohly být páchané trestné činy (Mareš, 2015).

ZÁVĚRY

Při zpracovávání mé bakalářské práce jsem využila mnoho literárních publikací, které jsou volně přístupné. Jak v knihovnách nebo knihkupectví. Využila jsem také některé internetové stránky k lepšímu uchopení problematiky. Termín terorismus je jev, který roste společně se společností. Nechtěla jsem bakalářskou práci pojat jen okrajově, chtěla jsem, aby se čtenáři při čtením tohoto díla nenudili a něco si třeba i odnesli, nějaké poznatky o terorismu.

Mluvit o tom, jak bude terorismus nadále pokračovat. Je otázka do budoucna, na kterou momentálně nedokáže nikdo relevantně odpovědět. Je známo jen to, že můžeme očekávat další terory, které budou mít vliv nejen na lidstvo ale i na ekonomiku, hospodářství a politiku. Bohužel jednotlivé státy nedokážou ochránit své obyvatele před hrozbami terorismu, které jsou páchané náhle bez promyšlení, a tudíž nejsou vystopovatelné. Z výše uvedených kapitol je zřejmé, že boj s terorismem a jeho typy bude dlouhý. Budou přibývat další modernější zbraně hromadného ničení. Ponaučení do budoucna by si měli odnést především všechny státy v rámci celého světa. Mělo by se zamezit financování terorismu, zrušit teroristickým organizacím konta, aby neměli prostředky k nákupu zbraní či výcviku své armády.

Práce byla členěna do čtyř kapitol. Při zpracování hlavního cíle bakalářské práce, bylo mým cílem upozornit na různé metody a formy terorismu. Vybírala jsem takové útoky, které jsou svým účinkem specifické a zajímavé.

V první kapitole je sepsán cíl bakalářské práce, který ve svém výsledku informuje společnost o nebezpečném fenoménu terorismu.

Druhá kapitola byla založena na charakteristice terorismu z více hledisek. Mezi podkapitoly terorismu patřila jeho historie od dob válek po současnou moderní dobu. Tato kapitola objasňuje také financování terorismu, jakými metodami a styly je terorismus podporován. Nedílnou součástí této kapitoly bylo popsání financování v Libyi a Iráku. V této kapitole jsem došla k závěru, že podporování terorismu na úrovni některých států je velice nebezpečné. Jelikož velké mocenské státy se podílejí na financování terorismu, tak odtrhnout terorismus od vládní podpory bude velice obtížné. Cíl této kapitoly byl z mého pohledu splněn. Veškeré poznatky byly v textu srozumitelně popsány a snad každý z nás pochopí, co je to terorismus a vžije se do minulosti tohoto pojmu. Další podkapitola v přehledu poznatků je věnována typům terorismu. Mezi dílčí cíl této kapitoly patřila charakteristika jednotlivých typů

terorismu, které jsou pro každého autora jiné. Jeden zastává náboženský terorismus, druhý zase státní či politický. Cílem tedy bylo poukázat na jednotlivé typy, aby si čtenář nemyslel, že existuje jen jeden typ terorismu. Nejdůležitější a zároveň nejzávažnější částí jsou formy a metody terorismu. Tato část je velice obsáhlá a má za cíl rozebrat všechny možné metody a formy teroristického útoku, které se odehrávají nejen na našem území, ale také v zahraničí. Díky tomu, že terorismus a jeho formy a metody jsou nejvíce probírané ve společnosti, bylo příhodné zvolit právě tento cíl za hlavní. U této podkapitoly jsem došla k závěru, že existuje nespočet mnoho druhů teroristických útoků jak od klasického, tak od moderního současného terorismu. Každý útok je jiný a tím pádem boj proti každému je odlišný.

Jak přežít terorismus je část třetí kapitoly ve které jsem popsala základní podstaty přežití, jak by se měl člověk chovat při teroristickém útoku. V této kapitole jsem se nechtěla zabývat pouze příčinou teroristického útoku, nýbrž jsem kladla důraz na samotné přežití, jak se při něm chovat. Potřebné informace jsem získala s příruček o přežití a také z bezpečnostních publikací. Čtenáře by tato kapitola mohla zaujmout už z toho pohledu, že právě v této části je popsáno, jak se chovat při případném útoku, aby přežil nebo utrpěl, co možná nejmenší zranění.

Poslední kapitola tedy čtvrtá je orientována na terorismus v České republice. Byla zde snaha o vystihnutí protiteroristické politiky na úrovni České republiky. I když je možnost útoku na našem území méně reálná i přes to jsem chtěla poukázat na možnost reálného útoku v České republice.

V bakalářské práci jsem popsala veškeré uvedené kapitoly. A tím pádem považuji cíl práce za splněný. Veškeré cíle byly objasněny a srozumitelně popsány v jednotlivých částech. Doufám, že tato práce poslouží někomu, kdo s terorismem nemá žádné zkušenosti a mohl by mu při reálném útoku pomoci.

SOUHR

Práce objasňuje charakteristiku terorismu zaměřenou na historii a financování. Celá bakalářská práce vychází z odborné publikace jak z literatury, tak z internetových zdrojů. Čerpáno bylo nejen z českých publikací, ale také ze zahraniční literatury. Aby náhled na téma terorismus a jeho současné hrozby pro společnost nebylo vnímáno jen z české perspektivy. Zvolila jsem takové zdroje, které jsou volně k sehnání a jsou srozumitelně napsány.

Celá tato publikace pojednává o terorismu a o jeho souvislostech. Mým cílem bylo seznámit čtenáře s celou problematikou terorismu. Jak od terminologie, historie, financování, druhy terorismu, formy a metody terorismu tak po terorismus v České republice a jak přežít tento nebezpečný fenomén. Ta nejrozsáhlejší část bakalářské práce je věnována nejznámějším a nejvíce obvyklým formám a metodám terorismu. Kde mým úkolem bylo nastínit metody, které jsou využívány v celém světě.

Není snadné jednotně pojmenovat tento druh nebezpečí, ale obecně lze říci, že každý z nás si o něm udělá nějakou představu. Závěrem bych chtěla dodat, že tato práce má pouze informovat společnost, má tedy informativní charakter. Nemá nikoho poučovat, co má a nemá dělat.

SUMMARY

This thesis clarifies characteristics of terrorism focused on its financial history. The entire bachelor thesis is based on appropriate literature and Internet resources. This thesis was drawn not only from Czech publications but also from the worldwide research literature in order to view this issue on terrorism and its current threats to society from a different perspective. I have chosen those resources that are free to use and easy to understand.

This entire publication deals with terrorism in its context. My goal was to educate readers on the entire issue of terrorism. It includes the terminology of history, financing, types of terrorism, forms and methods of terrorism as well as terrorism in the Czech Republic and how to survive this dangerous phenomenon. The most extensive part of the bachelor thesis is devoted to well-known and the most common forms and methods of terrorism. My task was to point out the methods that are used all over the world.

It is not easy to adequately define this kind of danger, but it is generally true to say that everyone has his or her own opinion on this matter. Finally, I would like to add that this work is only to inform society, so it is informative. I certainly do not want to tell people what they should or should not do.

REFERENČNÍ SEZNAM

- I. Brzybohatý, Marian. *Terorismus*. Praha: Police History, 1999, 141 s. ISBN 80-902670-1-7.
- II. Corte Ibáñez, Luis de la. *Logika terorismu*. Přeložila Jana NOVOTNÁ. Praha: Academia, 2009, 321 s. ISBN 978-80-200-1724-6.
- III. *Encyklopedie světový terorismus*. Praha: Svojtka & Co., 2001, 536 s. ISBN 80-7237-340-4.
- IV. Filipec, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, 256 s. ISBN 978-80-244-5040-7.
- V. Mareš, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, 476 s. ISBN 80-903333-8-9.
- VI. Makariusová, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2013, 185 s. ISBN 978-80-86855-95-0.
- VII. McNab, Chris. *Jak přežít cokoli a kdekoli: příručka pro přežití za každých podmínek a v jakémkoli prostředí*. Praha: Grada, 2010, 320 s. ISBN 978-80-247-3116-2
- VIII. Mika, Otakar J. *Současný terorismus: řešení krizových situací*. Praha: Triton, 2003, 92 s. ISBN 80-7254-409-8.
- IX. Polák, Jaroslav. *Jak přežít terorismus*. Kladno: JAMA, 2001, 203 s. ISBN 80-902374-3-6.
- X. Prymula, Roman. *Biologický a chemický terorismus: informace pro každého*. Praha: Grada, 2002, 150 s. ISBN 80-247-0288-6.
- XI. Souleimanov, Emil. *Terorismus: válka proti státu*. Praha: Eurolex Bohemia, 2006, 394 s. ISBN 80-86861-76-7.
- XII. Šándor, Andor. *Jak přežít nejen teroristický útok: příručka pro každého*. Praha: Autreo, 2017, 70 s. ISBN 978-80-906845-0-8.
- XIII. *Terorismus a my: základy sebeobrany*. Praha: Computer Press, 2001, 216 s. ISBN 80-7226-584-9.
- XIV. Zeman, Jan. *Terorismus: historicko-psychologická studie*. V Praze: Triton, 2002, 166 s. Psychologická setkávání. ISBN 80-7254-305-9.

- XV. Bezpečnostní hrozby-Ministerstvo vnitra České republiky. *Úvodní strana-Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2016 [cit. 18.03.2018]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx>
- XVI. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2016 [cit. 25.02.2018]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/cthh/clanek/terorismus-a-mekke-cile-typologie-terorismu-typologie-terorismu.aspx>
- XVII. Vláda ČR rozhodla o celonárodním symbolickém uctění památky padlých vojáků v Afghánistánu-Vláda ČR. *Úvodní strana-Vláda ČR* [online]. 2014 [cit. 19.03.2018]. Dostupné z WWW: <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-cr-rozhodla-o-celonarodnim-symbolickem-ucteni-pamatky-padlych-vojaku-pri-zahranicnich-misich--120652/>